

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครูโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test Independent และ Scheffe Method

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.03 ระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 81.64 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.11 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 68.77

2. สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ในภาพรวม ตามความ

คิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมรรถนะส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ ด้านสมรรถนะส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านสมรรถนะการบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู

3.1 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านสมรรถนะบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน และด้านสมรรถนะส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

3.2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันทุกด้านที่นัยสำคัญ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่นัยสำคัญ .01 และด้านสมรรถนะบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

3.4 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร พัชรา ถาวาระ (2543, หน้า 11) และวราภรณ์ บุญเขียน (2544, หน้า 15) สรุปว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมอื่นๆ ที่มีอยู่ในตัวบุคลากร และมีผลทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดได้แก่ สมรรถนะส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ครู นักเรียน บุคลากร ในการเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะและส่งเสริมให้ครู บุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการเป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ สอดคล้องกับสุพล วงสินธ์ (2545, หน้า 16) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนว่า เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของครูและนักเรียน และกอร์ทอน (Gorton, 1983 อ้างถึงใน นิพนธ์ กินาวงศ์, 2542) ได้สรุปว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นผู้บริหารและเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย ดังนั้นแล้วเมื่อผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ย่อมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความตระหนักและปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่ดี ส่วนในระดับปฏิบัติที่มีการปฏิบัติรองลงมาตามลำดับนั้น ได้แก่ สมรรถนะส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ สมรรถนะการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะการบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน สมรรถนะของผู้บริหารเป็นการแสดงความรู้ ความสามารถเฉพาะบุคคลเพื่อที่จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายขององค์กรและทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ ดังนั้นแล้วผู้บริหารจึงควรมีภาวะผู้นำพร้อมทั้งมีการพัฒนาตนตามแนวคิดของ อรุณ รักธรรม (2527, หน้า 198-202 อ้างใน สุเทพ เกิดผล, 2545, หน้า 35) ว่า ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้อง เหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กร ขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้นำ จะวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้น ควรที่จะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร และแนวคิดของ สมบัติ บุญประเคน (2544, หน้า 20-21) ที่ได้แสดงทรรศนะว่า คุณลักษณะของผู้บริหารควรประกอบด้วย 6 ป คือ ปฏิรูป ประชาธิปไตย ประสาน ประนีประนอม ประชาสัมพันธ์และประชาสงเคราะห์ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสมรรถนะหลักที่ผู้บริหารควรจะพัฒนาตนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ได้บังคับบัญชาจะได้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาในตัวของผู้บริหาร ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร และนำพาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3

1. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย เพราะครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปัญญา คล้ายจันทร์ (2541, หน้า 118) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านสมรรถนะบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน และด้านสมรรถนะส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะแตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา เจริญผล (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนเจริญผลวิทยา เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิ

การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนต่างกัน ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีเห็นด้วยมากกว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี

3. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในด้านการบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และในด้านบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน แตกต่างกัน เพราะประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นและลักษณะการทำงานแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ควรประกอบกิจ (2536, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยและมาก มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวม 3 ด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

4. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน เพราะว่า สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน ทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ต่างมีความมุ่งมั่นและมีสมรรถนะในการพัฒนาองค์กรทุกด้านเพื่อให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับวิเชียร ควรประกอบกิจ (2536, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า 1) ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยส่วนรวม 3 ด้านอยู่ในระดับสูง วิเชียร ควรประกอบกิจ (2536, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า 1) ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยส่วนรวม 3 ด้านอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความสามารถในการวางแผนพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนในด้านบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียน พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนในด้านบริหารจัดการให้เกิดงานบริการแก่ผู้เรียนรวมถึงการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภาระงาน/การจัดการเรียนรู้ของครูที่จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนรวมถึงติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลการดำเนินงานความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดบริการห้องสมุด / ห้องสมุดเคลื่อนที่/ห้องสมุด IT เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีให้กับผู้เรียน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน รวมถึงการแสดงออกร่วมกับชุมชนตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน เช่น วงดนตรีชุมชน

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีคณะกรรมการดำเนินการระบบติดตาม ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านพฤติกรรม พร้อมทั้งหาแนวทางเพื่อแก้ไขพฤติกรรม และป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมเหล่านั้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรศึกษาเกี่ยวกับระดับความต้องการพัฒนาสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนพัฒนา ส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นไป

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้พัฒนาผู้บริหาร ให้มีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น